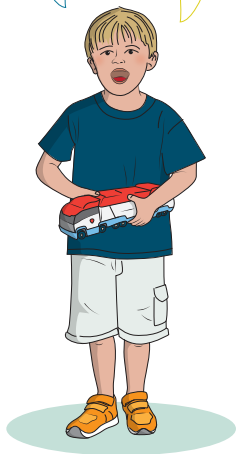

ROZWÓJ MOWY U DWUJĘZYCZNEGO DZIECKA

Dziecko rozwija język, ponieważ go **potrzebuje** do komunikacji, uczestniczenia w zajęciach, edukacji szkolnej, słuchania telewizji, itp.

Jezyk_A + Jezyk_B :
DWA ODREBNE SYSTEMY
POZOSTAJĄCE JEDNAK
W INTERAKCJI

Tempo rozwoju każdego z języków zależy od:

- Wiek, w którym dziecko jest na niego wystawione
- Ilości ekspozycji (% czasu)
- Kontekstu socjolingwistycznego (wartość społeczna języka, możliwość użycia)

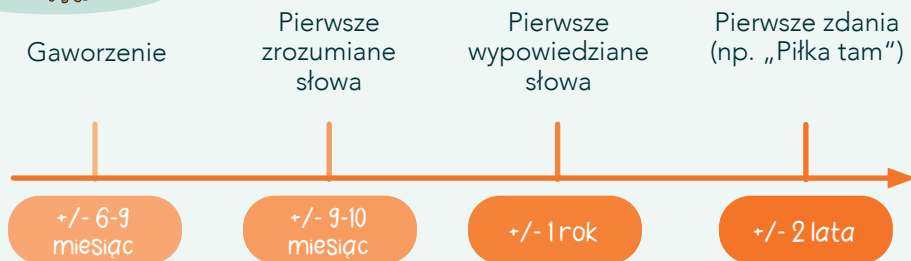
U dwujęzycznego dziecka, rozwój J_A lub J_B może ulec przyspieszeniu, stagnacji lub regresowi.

WCZESNA DWUJĘZYCZNOŚĆ SYMULTANICZNA

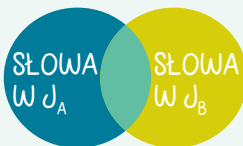
(J_A i J_B mniej więcej przed trzecim rokiem życia)

ETAPY

ROZWÓJ SŁOWNICTWA

Zasada komplementarności :

= Całkowity zasób słownictwa

ROZWÓJ WYMOWY I ZDAŃ

Dźwięki oraz struktury zdań w J_A i J_B wywierają na siebie **wpływ**. Może to skutkować popełnianiem **błędów** innych niż te, które typowo występują u dzieci jednojęzycznych. Jednak około 5-6 roku życia **dokładność** wymowy i zdań jest podobna u dzieci dwujęzycznych i jednojęzycznych.

WCZESNA DWUJĘZYCZNOŚĆ SUKCESYWNA

(J_B między 4 a 12 rokiem życia)

Opanowanie J_A sprzyja
rozwojowi J_B .

Poziom funkcjonalny
komunikowania się
w J_B .

Po 1-2 latach
ekspozycji

Opanowanie w stopniu
wystarczającym do
edukacji szkolnej w J_B .

Po 4-5 latach
ekspozycji

PÓZNA DWUJĘZYCZNOŚĆ

(J_B wprowadzony po 12 roku życia)

Rozwój J_B jest możliwy w każdym wieku.

Mechanizmy nauki drugiego języka jak u dorosłych.

Szczególne i powszechne cechy mowy dwujęzycznej:

- **Przełączanie kodów:** przeplatanie J_A i J_B podczas tej samej rozmowy.
- **Zapożyczania:** Wstawianie słowa z J_A podczas rozmowy w J_B lub na odwrót.
- **Mieszanie kodów:** Równoczesne mieszanie J_A i J_B (dwujęzyczność: język ustny – język migowy).

Rozwój tych strategii:

- **Od 3 roku życia,** stosowanie zamierzone w celu bardziej skutecznej komunikacji (por. zasada komplementarności).
- **Od 8-9 roku życia,** stosowanie zamierzone w celu podkreślenia dowolnego elementu, zademonstrowania dwujęzyczności, itp.

Proszę porozmawiać
o tym z logopedą
państwa dziecka

OBJAWY OSTRZEGAWCZE?

- Opóźnienie rozwoju w J_A i J_B
- Trudności ze zrozumieniem lub mówieniem w J_A i J_B
- Liczne typowe i nietypowe błędy w J_A i J_B

Uwaga na mylne poglądy:

- Dwujęzyczność nie wywiera negatywnego wpływu na rozwój mowy.
- Nie ma żadnej podstawy naukowej do unikania dwujęzyczności u dzieci, które mają trudności z mową.

Rozwój mowy u dwujęzycznego dziecka - 4.